

9 **Analyseschema van een roman**

A. Zakelijke gegevens

Noem auteur (zoals op de titelpagina), titel, uitgever, plaats en jaar van uitgave, de druk en tussen haakjes het jaar van de eerste uitgave.

Voorbeeld: Frederik van Eeden: *Van de koele meren des Doods*, Querido, Amsterdam 1985 (eerste druk 1900).

B. Eerste reactie

Leg uit waarom je dit werk hebt gekozen. Wat is je eerste oordeel? (wanneer je dat voor jezelf handig vindt, kun je hier ook een korte inhoudsbeschrijving geven.)

C. Analyse

1. Titel, eventuele ondertitel en motto
Verklaar deze.

2. Genre (bijvoorbeeld een historische, psychologische, sociale of ontwikkelingsroman)

3. Opbouw

Is er een proloog/epiloog? Wat is de functie?

Is er een verdeling in hoofdstukken of anderszins? Is er een opvallende structuur?

4. Stijl en vertelwijze

Beschrijf de schrijfstijl (woordkeuze, zinsbouw en -lengte, gebruik van beeldspraak, humor e.d.) en zaken als werkwoordstijd, nadruk op dialoog of beschrijvingen.

Valt er iets op aan de typografie, lay-out of spelling?

5. Personages

Karakteriseer de belangrijkste personen. Zijn het typen, of vlakke of ronde karakters?

6. Plaats en ruimte

Hebben ze een bepaalde functie?

7. Tijd

Historische tijd, tijdsduur (versnellingen, vertragingen?), tijdsvolgorde (welk effect hebben de eventuele afwijkingen van de chronologie?)

8. Perspectief

Wordt er door de auteur 'van buitenaf' verteld (auctoriaal perspectief) of kruipt hij/zij in de huid van een van de personages (persoonlijk of ik-perspectief)?

Zijn er perspectiefwisselingen?

9. Onderwerp, thema (korte samenvatting van de handeling, ook wel hoofdgedachte genoemd, liefst in één zin), eventueel idee (externe of interne) motieven

Is er een verband tussen de titel en het thema?

D. Plaats in de literatuurgeschiedenis

1. Welke biografische gegevens over de auteur zijn van belang voor het werk?
2. In hoeverre is het werk typerend voor de auteur? (stijl, thematiek, motieven etc.?)
3. Wat weet je van de tijd en de literaire stroming waarin het werk geschreven is?
4. In hoeverre is dit werk typerend voor die tijd en stroming?

E. Beoordeling

(Raadpleeg ook eens wat recensies of een naslagwerk als *Het lexicon van literaire werken*.)

1. Wat is jouw oordeel over dit werk?
2. Vergelijk jouw oordeel eens met andere, toonaangevende meningen over dit werk. Zijn er verschillen?
3. Zou je een ander aanraden om dit boek te lezen? Waarom?